

Verdal kommune
Møteinnkalling

Driftskomiteens medlemmer

Det innkalles med dette til følgende møte:

Utvalg: Driftskomiteen i Verdal
Møtested: Kommunestyresalen, Verdal Rådhus
Dato: 18.08.2010
Tid: 09:00-ca. kl 12:30

Evt. forfall, eller inhabilitet i noen av sakene, meldes til utvalgssekretær på tlf. 740 48272 eller e-post: inger.storstad@verdal.kommune.no som sørger for innkalling av varamedlemmer. Varamedlemmer møter kun ved særskilt innkalling.

Saksnr	Innhold
PS 44/10	Godkjenning av møteprotokoll
PS 45/10	Orientering om status for skoleutbygginga
PS 46/10	Samordnet innsats overfor ungdom i alderen 16 - 23 år i Verdal kommune
PS 47/10	Tilstandsrapport for grunnskolene i Verdal kommune 2009
PS 48/10	Legetjenesten i Verdal. Ny organisering
PS 49/10	Søknad om medlemskap i Norsk nettverk av helse- og miljøkommuner
PS 50/10	Plan for 2. halvår 2010 for Driftskomiteen
PS 51/10	Andre saker

Verdal, 12. august 2010

Trine S. Hallem

PS 44/10 Godkjenning av møteprotokoll

Verdal kommune
Sakspapir

Orientering om status for skoleutbygginga

Saksbehandler: Bård Kotheim	Arkivref: 2007/2578 - /614
E-post: baard.koheim@verdal.kommune.no	
Tlf.: 74048527	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Driftskomiteen i Verdal	18.08.2010	45/10

Rådmannens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Virksomhetsleder Bård Kotheim og kommunalsjef Randi Segtnan vil orientere om status for skoleutbygginga ved Verdalsøra og i Vuku.

Verdal kommune
Sakspapir

Samordnet innsats overfor ungdom i alderen 16 - 23 år i Verdal kommune.

Saksbehandler: Randi Segtnan	Arkivref: 2010/2302 - /
E-post: randi.segtnan@verdal.kommune.no	
Tlf.: 740 48290	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Driftskomiteen i Verdal	18.08.2010	46/10
Verdal formannskap		
Verdal kommunestyre		

Rådmannens innstilling:

Planen ”Samordnet innsats overfor ungdom i alderen 16 – 23 år i Verdal kommune” vedtas.

Vedlegg:

1. Del 3. Plan for samordnet innsats overfor ungdom i alderen 16 – 23 år i Verdal kommune.
2. Høringsuttalelser (10 stk.).

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Tidligere vedtatte planer:

Del 1. Tverrfaglig og forebyggende satsing på barn – fra før fødsel til skolealder (0-5 år)

Del 2. Tidlig og samordnet innsats overfor barn og unge 6–16 år

Saksopplysninger:

Bakgrunn

I Verdal kommune er arbeidet med de helhetlige oppvekstplanene en viktig pilar i det forebyggende arbeidet i kommunen. Disse planene skal bygge på hverandre og tiltakene i en planen skal følges opp i den neste.

I 2007 ble ”Plan for tverrfaglig forebyggende satsning på barn fra før fødsel til skolealder” laget, og den er nå satt ut i livet.

I 2008 ble plan for ”Tidlig og samordnet innsats overfor barn og unge 6 – 16 år” laget, og nå i 2010 kommer planen ” Samordnet innsats overfor ungdom 16 – 23 år” til politisk behandling.

Skjematisk oppsatt vil planene se slik ut:

Mandat

Arbeidsgruppa for ”Samordnet innsats overfor ungdom i alderen 16 – 23 år”, fikk i oppdrag å utarbeid en plan som beskriver utfordringer i forhold til fritid, skolegang og arbeidsliv for ungdom i den aktuelle aldersgruppa. Gruppa skulle komme med forslag til (tverrfaglige) tiltak som treffer alle ungdommene i den aktuelle aldersgruppa, og tiltak som er spesielt rettet mot risikoutsatt ungdom.

Målsettingen for arbeidet er å komme fram til forslag/tiltak som gir ungdom best mulig utgangspunkt til å lykkes på ulike måter i livene sine.”

Målgruppene for planen.

1. Ungdom i alderen 16 – 23 år.
2. Ungdommenes foresatte
3. Ansatte i ungdomsskolen, videregående skole og Nav
4. De kommunale tjenestene som samhandler med ungdommene, skolene og Nav.
5. Lokalsamfunnet

Stortingsmelding 16

Stortingsmelding nr. 16 - 2006/2007 fokuserer på tidlig innsats for livslang læring og hvordan vi kan lykkes bedre med å bistå hver enkelt i å utforme og realisere sine livsprosjekter. Meldingen angir også retning på den innsatsen som må gjøres for at vi skal utvikle et sosialt utjevne utdannings- og kompetansesystem til beste for den enkelte og for samfunnet.

Stortingsmeldingen peker på følgende hovedutfordring:

- Hovedutfordringen er å sikre at alle barn og unge faktisk lærer det de trenger
  - Hver fjerde 15-åring går ut av grunnskolen uten tilstrekkelig grunnleggende ferdigheter
  - En av fire avbryter videregående opplæring
  - Over 400 000 voksne har svake lese- og regneferdigheter

Svakhetene i utdanningssystemet rammer særlig de barn, unge og voksne som stiller svakest i utgangspunktet.

Stortingsmelding 16 – 2006/2007 henviser til forskning som viser følgende:

”For hver krone fellesskapet bruker på forebyggende tiltak, får samfunnet mellom 1,4 og 4,5 kroner tilbake, noe som gir avkastning på mellom 40 og 350 %. Det laveste anslaget tar bare hensyn til positive inntektseffekter for individene som deltar i tiltakene, mens det høyeste anslaget også tar hensyn til positive effekter for samfunnet, som eksempel mindre kriminalitet og lavere utgifter til spesialundervisning, sosialhjelp og helsetjenester. Effektene av tiltakene øker jo tidligere de blir satt inn, og jo mer omfattende de er. Effekten er størst for barn som i utgangspunktet har lav sannsynlighet for å lykkes i utdanningssystemet.”

Samfunnsøkonomiske konsekvenser av marginalisering blant ungdom.

Den 29. april i år la Vista Analyse fram en rapport om de samfunnsøkonomiske konsekvensene av marginalisering blant ungdom, denne rapporten er utarbeidet på vegne av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Denne rapporten slår fast at offentlig innsats for å hindre at unge faller utenfor arbeidslivet gir store samfunnsmessige gevinster. Og tiltak som reduserer tallet på unge som blir uføre har særlig stor effekt.

I en pressemelding om rapporten sier ministeren følgende:

”- Rapporten anslår at tidlige tiltak som fører til at 100 unge som risikerer å hamne på uføretrygd i staden kjem i arbeid, vil gje ein gevinst på 40 millionar kroner per år, seier barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken. Rapporten syner òg kor viktig det er å sette inn verkemiddel tidleg for å hindre at unge fell utanfor arbeidslivet. - Styrka innsats overfor utsett ungdom er ei god investering i framtida. Derfor er regjeringa allereie godt i gang med Samarbeid for arbeid som er regjeringa si satsing på å få enda fleire ut i arbeid , seier Lysbakken. ”

Et av flere viktige formål med utredningen er å gi kommuner og andre offentlige aktører bedre grunnlag for å vurdere lønnsomheten av forebyggende innsats og tiltak retta mot utsatt ungdom. Rapporten viser at tiltak som motvirker marginalisering av ungdom gjev store gevinster for samfunnet.

Det er Vista Analyse AS som har gjort utredningsarbeidet på oppdrag fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Rapporten understreker også verdien av et tett samarbeid mellom kommune, fylkeskommune og stat. Samarbeid om ressursinnsats er ofte nødvendig for å kunne sette inn de beste og mest effektive tiltaka, både for de unge og for samfunnet.

Denne rapporten blei lagt fram etter at utkastet til plan ble sendt ut på høring, i det endelige utkastet til plan er et sammendrag av denne rapporten tatt inn. Denne forskningsrapporten underbygger det som blei slått fast i Stortingsmelding 16 (06/07) om at forebygging lønner seg.

Høring.

Arbeidsgruppas utkast til plan ble sendt ut på høring den 13. april i år. Utkastet ble sendt til Verdal Næringsforum, Verdal Idrettsråd, Ungdomsrådet, Styggdalsnemda, Kommunalt foreldreutvalg, Kinokjeller`n, Miljøteam ungdom, Flyktningguidekoordinatoren, Verdal Lensmannskontor, Politiske ungdomsorganisasjoner, SLT- koordinator, Frivillig Verdal, Basisteam, Verdal Videregående Skole, Nav, Ressurssenter Helse Omsorg og Velferd, Minoritetsfaglig rådgiver, Ruskoordinator ,Kulturtenesten, PPT, Helsestasjon, Barnevern og Skolefaglig

rådgiver. Det kom inn i alt 10 høringssvar og disse er så langt det har vært mulig innarbeidet i det utkastet til plan som nå legges fram til behandling.

Vurdering:

Med denne 3. planen fullføres planverket for de helhetlige oppvekstplanene i Verdal kommune.

Målene for planverket er:

- Bedre koordinering og økte ressurser til den tverrfaglige satsingen på barn fra før fødsel til voksen alder
- Sikre at så mange som mulig har et godt utgangspunkt for optimal utvikling, læring og livskvalitet
- Vri ressursene fra reparerende til forebyggende aktivitet

Tiltakene i de første planene er gjennomført og delvis vurdert. Erfaringene viser at Verdal er på rett vei.

Verdal kommune ble av Kvalitetskommune-programmet tildelt pris for de helhetlige oppvekstplanene – vi blir lagt merke til og er på rett veg.

Tiltakene vi foreslår og som vi ønsker å gjennomføre, må bygge på kunnskap, og må i den grad det lar seg gjøre, bygge på forskning. Videre må det være dokumentert at tiltakene virker. Dette krever at det må være et sterkt fokus på evaluering av de tiltakene som vi til enhver tid prøver ut, samtidig som vi må la tiltak få tid til å virke over tid før vi tar avgjørelser om avviklig eller videreføring.

En slik strategi krever at skole, foreldre, hjelpetjenester og andre involverte samhandler om tiltak til barnet/ungdommens beste, med det samme en oppdager at barnet/ungdommen henger etter i utviklingen faglig og/eller sosialt. En vente å se holdning, eller en tro på at problemer går over av seg selv, blir derfor etter rådmannens mening å innta en uetisk holdning. Ansatte må som profesjonelle yrkesutøvere/fagpersoner ta valg som fremmer en tidlig og samordnet innsats overfor barn og unge.

Den virkeligheten som blir beskrevet i Stortingsmelding 16, er også vi i Verdal en del av. Vi kan ikke fortsette å se på at ungdom begynner i videregående opplæring med et så dårlig utgangspunkt at de ikke klarer å fullføre utdanningen sin. Vi må ta tak i barn/elever så tidlig at vi klarer å snu utviklingen når vi opplever at de har svak faglig og sosial progresjon. En slik satsning må omfatte tiltak som når foreldre, elever, skole og de kommunale tjenestene som skal yte hjelp og støtte til disse. Samtidig må vi få plass tiltak som fører til økt samhandling på tvers av de ulike forvaltningsnivåene (stat, fylke og kommune).

I denne tredje planen foreslås en rekke tiltak innenfor områdene:

- fritid/fysisk aktivitet
- overgang ungdomsskole-videregående skole
- videregående opplæring
- overgang videregående opplæring – høyere utdanning/yrkesliv
- oppfølging av de som faller utenfor arbeidsliv eller videregående opplæring
- styrking av det kriminalitetsforebyggende arbeid.

For å lykkes må det også legges tilrette for et variert og allsidig fritidstilbud som gjør at alle får en meningsfylt fritid. For å nå målet om at alle elevene skal fullføre videregående opplæring, må grunnskolen og spesielt ungdomstrinnet være bevisst på å legge til rette for at alle elevene motiveres for å fullføre videregående opplæring.

Vi blir også utfordret i fht å få til et godt samarbeid og en god samhandling mellom Stat (Nav), Fylke (Verdal videregående skole) og kommune. En av de viktigste faktorene for å lykkes i forhold til de ungdommene som er på vei til å falle utenfor skole og arbeidsliv er at de ulike aktørene samarbeider med hverandre, slik at vi kan gripe fatt i ungdommene på et tidligst mulig tidspunkt.

Planen inneholder mange forslag til tiltak, noen av disse tiltakene kan settes ut i livet uten kostnader mens andre vil kreve at det bevilges/settes av penger for å få dem gjennomført. Vi er overbevist om at mange av tiltakene kan settes ut i livet uten økte kostnader, men det krever at vi får til et godt og fruktbart samarbeid mellom Stat, fylke og kommune. Andre tiltak vil kreve økte stillinger mens noen vil kreve bevilgninger til selve grunnlagsinvesteringene (for å få tiltak i gang). Flere av de tiltakene som foreslås i denne planen er også nevnt i andre planer som for eksempel i ruspolitisk handlingsplan.

Verdal kommune
Sakspapir

Tilstandsrapport for grunnskolene i Verdal kommune 2009

Saksbehandler: Randi Segtnan	Arkivref: 2010/6614 - /
E-post: randi.segtnan@verdal.kommune.no	
Tlf.: 740 48290	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Driftskomiteen i Verdal	18.08.2010	47/10
Verdal formannskap		
Verdal kommunestyre		

Rådmannens innstilling:

1. Tilstandsrapporten for grunnskolene i Verdal 2009 tas til orientering.
2. Tiltakene som beskrives i rapporten gjennomføres

Vedlegg:

Tilstandsrapport for grunnskolene i Verdal kommune 2009

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

- Kult å kunne – Prosjektrapport 2009

Saksopplysninger:

Innledning

Med dette legges tilstandsrapport for grunnskolene i Verdal 2009 fram.

I opplæringsloven er det fastsatt at skoleeiere plikter å utarbeide en årlig rapport om tilstanden i opplæringen. I St.meld.nr 31 (2007-2008) fremgår det at det er viktig at styringsorganene i kommunen har et bevisst og kunnskapsbasert forhold til kvaliteten på grunnopplæringen. Dette er nødvendig for å følge opp utviklingen av sektoren på en god måte. Den framlagte rapporten baseres på 2009-tallene for Verdal.

Tilstandsrapporten skal omhandle læringsresultater, frafall og læringsmiljø, og skal drøftes av skoleeier dvs. kommunestyret, jf. opplæringsloven § 13-10 andre ledd. Det følger av forarbeidene til bestemmelsene - Ot.prp. nr. 55 (2008-2009) s. 24 - at det skal være mulig å tilpasse arbeidet med å utarbeide en årlig tilstandsrapport til det ordinære plan-, budsjett- og rapporteringsarbeidet hos skoleeier.

Rådmannen ønsker at utarbeidelse av tilstandsrapport for 2010 gjøres så snart grunnlagstall for året er tilgjengelig. Rapporten kan da inngå i kommunens årsmelding og være en premissleverandør for budsjett- og økonomiplanarbeidet.

Tilstandsrapporten kan bygges ut med annen omtale som skoleeier mener er formålstjenlig ut fra lokale behov. Det er data fra Skoleporten som hovedsakelig benyttes som grunnlag for skoleeiers vurdering av tilstanden, men det følger av St.meld. nr. 31 (2007-2008) at skoleeiere og skoler oppfordres til å føre opp konkrete målsettinger for hva de skal oppnå innenfor de målområder som er satt opp.

Det følger av Ot.prp. nr. 55 (2008-2009), s. 24, at tilstandsrapporten skal inneholde vurderinger knyttet til opplæringen av barn, unge og voksne. I St.meld. nr.16 (2006-2007) fremgår det at tidlig innsats er vesentlig for å bedre elevenes ferdigheter og faglige utvikling. Kartlegging av elevenes ferdighetsnivå må følges opp med tiltak for dem som har behov for ekstra opplæring fra første stund. Den spesialpedagogiske innsatsen er her sentral.

Tall som lastes direkte inn fra Skoleporten, samt lokale indikatorer, kan for små enheter inneholde indirekte identifiserbare opplysninger som kan være taushetsbelagte etter forvaltningsloven § 13 og/eller personopplysninger etter personopplysningsloven § 2 nr. 1. Disse opplysningene må behandles i tråd med forvaltningslovens og/eller personopplysningslovens bestemmelser.

Rapporten

- **Lærertetthet, antall elever og lærerårsverk**

I utarbeidelse av rapporten er det lagt inn tall som er hentet direkte fra Skoleporten. Tallene viser at i Verdal kommune har lærertettheten økt noe de siste tre årene. Verdal kommune har en desentralisert skolestruktur og store forskjeller i størrelsene på skolene. Verdal kommune bruker forholdsvis stor del av undervisningsressursene til spesialundervisning. Ved skoler med mange elever med enkeltvedtak vil lærertettheten øke.

Antall lærerårsverk har økt. Noe av økningen kan forklares med timetallsøkning i barneskolen. En ny time på barnetrinnet tilsvarer ca 50 % stilling for kommunen. 5 undervisningstimer utgjør 2,5 stilling.

Kommunens bevisste satsing på lese- og matematikkurs i barneskolen har også vært med på å øke antall årsverk. Dette er i henhold til kommunens satsing på tidlig innsats. Flere minoritetsspråklige elever har også bidratt til stillingsøkning. Det samme gjelder elever som kommer flyttende fra andre kommuner. Flere av disse har behov for spesialundervisning.

Elevtallet viser en nedgang i årene som kommer. Det er svært interessant hvordan utviklingen i fødseltall vil bli. For tiden er det store kull på ungdomstrinnet.

- **Trivsel**

Ut fra resultatene som fremkommer ser det ut som elevene i Verdal kommune trives godt på skolen. På ungdomstrinnet skårer begge skolene like høyt i 2008 -2009, på barnetrinnet er det en spredning fra 4,2 – 4,7. God trivsel er et mål i seg selv, men også et viktig grunnlag for et godt læringsutbytte.

- **Mobbing**

Verdal kommune skiller seg ikke vesentlig ut verken i forhold til fylket eller landet forøvrig når det gjelder mobbing i skolen, og det er veldig positivt at det er en nedgang ved nesten alle skoler. Resultatene viser at særlig 7. trinn ved Vuku oppvekstsenter skårer høyt på trivsel, og rapporterer om lite mobbing.

- **Faglig veiledning**

På barnetrinnet ligger vi over snittet, både nasjonalt og for fylket. På ungdomstrinnet ligger vi litt under. Det er imidlertid store forskjeller mellom skolene, særlig på barnetrinnet. Ness oppvekstsenter har et spesielt godt resultat.

Flere skoler har hatt vurdering som satsingsområde skoleåret 2009 – 10. I tillegg deltok de fleste lærerne i kommunen på felles kurs om elevvurdering. Skoleledere fra alle skolene har deltatt på en gjennomgang av vurderingsforskriften. Det er også et mål å få i gang et etterutdanningskurs for pedagoger for bedre vurderingspraksis.

- **Resultater**

Av hensyn til personvern kan resultatene på de nasjonale prøvene for den enkelte barneskole kun legges frem i lukkede møter.

Resultatene på 8. trinn viser ferdighetene elevene besitter ved utgangen av barneskolen. I tallene for 2009 ved Vuku oppvekstsenter, ungdomstrinnet, inngår Vuku, Garnes, Volden, Ness, Leksdal og Stiklestad. I tallene for Verdalsøra ungdomsskole inngår Verdalsøra barneskole, Ørmelen og Vinne skoler.

Nasjonale prøver - lesing

Verdal kommune har for mange elever på mestringsnivå en, og utviklingen er negativ. Elever på nivå en vil ikke ha tilstrekkelige leseferdigheter til å mestre de kravene de møter på mellomtrinn og ungdomstrinn. For å bedre resultatene, settes det høsten 2010 i gang et etterutdanningskurs for lærere på 1. - 4. trinn i kommunen. Kurset går over 1 1/2 år, og det brukes både lokale ressurser fra skolene/PPT i Verdal og Levanger og eksterne ressurser, fortrinnsvis Høgskolen i Nord-Trøndelag og Lesesenteret i Stavanger. Stiklestad skole har utmerket seg med spesielt gode resultater. Lærere fra Stiklestad vil bidra i forbindelse med etterutdanningskurset. I tillegg har rektor ved skolen lagt fram for rektorkollegiet i kommunen hvordan det har vært jobbet for å oppnå disse resultatene. I tillegg har lærere ved skolen forelagt det samme for 1. - 4. trinnsnettverket i kommunen. Det er i tillegg fokus på dette på skolene, og flere skoler arbeider med å systematisere leseopplæringen, blant annet gjennom satsing på veiledet lesing. Det er også en bevisst satsing på bibliotek ved flere skoler, blant annet gjennom prosjektmidler.

Verdal kommune har også på 8. trinn for mange elever på de to laveste mestringsnivåene, altså er det mange elever som mangler nødvendige leseferdigheter ved oppstart av ungdomstrinnet. For å oppnå bedre resultater i lesing på 8. trinn, er det nødvendig også å legge vekt på "den andre leseopplæringen". Dette er den opplæringen som foregår etter at elevene har "knekt lesekode" og hvor det arbeides med leseflyt og leseforståelse. Virkemidler i dette arbeidet er opplæring i læringsstrategier. Kommunen har en progresjonsplan for arbeid med læringsstrategier fra barnehagen og ut grunnskolen. Det har vært jobbet i tverrfaglige nettverk, hvor lærere har delt erfaringer i forhold til dette.

I tillegg arbeides det med en kursrekke i leseopplæring for lærere fra 5. - 10. trinn.

Kommunen har mottatt etterutdanningsmidler til dette arbeidet, og vil benytte blant annet Lesesenteret i Stavanger som kompetansemiljø. Det har også vært arbeidet med økt læringsutbytte for minoritetsspråklige elever gjennom prosjektet "Kult å kunne". Dette arbeidet vil videreføres, og det arbeides med mulighetene for en mottaksklasse for nyankomne minoritetsspråklige elever. Det skal fokuseres på betydningen av gjennomføring av oppsatte årstimer i norsk. Det er viktig å sikre at andre aktiviteter i skolen ikke går på bekostning av disse, og at eventuelt "tapte timer" blir tatt igjen. I tillegg må det fokuseres på betydningen av lesing som grunnleggende ferdighet i alle fag. Det har også vært satt fokus på bedre elevvurdering, og hvordan tilbakemeldingene (eller kanskje snarere fremovermeldingene) elevene får kan bidra til bedre læring. Dette arbeidet vil videreføres og muligens også utvides, kommende skoleår.

Nasjonale prøver - regning

Verdal har flere elever på nivå 1 enn landsgjennomsnittet, men færre enn snittet i Nord-Trøndelag. På nivå to har vi færre enn snittet både i fylket og i landet forøvrig. Til gjengjeld har vi relativt mange elever på nivå tre, noe som er positivt.

Kartleggingsprøver gjennomføres i tråd med føringene fra Utdanningsdirektoratet. Elever med svake resultater skal følges opp, og det skal dokumenteres hvordan denne oppfølgingen gjennomføres. Det må arbeides for at skolene kan opprettholde tilbud om kurs for elever med svake resultater.

Det er positivt at Verdal kommune har flere elever på det høyeste nivået enn gjennomsnittet nasjonalt og i fylket. Verdal har også færre elever på det laveste nivået enn snittet i fylket og nasjonalt. Samlet sett er det gode resultater. Det må arbeides for at disse opprettholdes. Kartleggingsprøver gjennomføres, og det dokumenteres oppfølging av elever med svake resultater.

Mange lærere har deltatt på etterutdanningstilbud i matematikk de siste årene, og det har også vært arbeidet i nettverk. Muligens kan det være dette arbeidet vi nå ser resultater av.

Vuku, Volden og Garnes oppvekstområde har gjennom prosjektmidler utviklet en lokal læreplan i matematikk - "Mattehuset". I dette materialet er målene for opplæringen konkretisert, og det følger også med prøver som kan brukes til å undersøke elevenes ståsted i forhold til målene. Det vil settes fokus på oppfølging av "Mattehuset" som læreplan også kommende skoleår.

Nasjonale prøver - engelsk

Verdal kommune har forholdsvis flere elever på mestringsnivå 1 enn landsgjennomsnittet, men færre enn snittet for fylket. Skolene må iverksette tiltak med bakgrunn i kartleggingsprøvene. Dette gjelder særlig elevene med de svakeste resultatene.

Verdal kommune har også i ungdomsskolene forholdsvis flere elever på de to laveste mestringsnivåene enn gjennomsnittet i landet. Det er også en viss forskjell mellom de to skolene. Det er etablert fagnettverk i ungdomsskolekretsene, og resultatene bør løftes og drøftes her. Skolene må i løpet av 2010 dokumentere gode rutiner for kartlegging og oppfølging av elever som havner på nivå 1 og 2.

Avgangskarakterer fra grunnskolen

Ved eksamen i norsk hovedmål er det et forholdsvis større sprik mellom eksamenskarakter og standpunktskarakter enn i de andre fagene. I matematikk er det bedre karakter på eksamen enn på standpunkt, og i engelsk er det samsvar mellom standpunkt og eksamenskarakter.

Grunnskolepoeng

Kommunestyret har fattet vedtak om at antall grunnskolepoeng i Verdal skal øke. Dette har også skjedd, men utregningsmåten er endret siden kommunestyrevedtaket så det er ikke mulig å sammenligne tallene. Skolene har hatt varierende resultater de siste årene, både når det gjelder grunnskolepoeng og snitt til eksamen og standpunkt. Skolene skal også i fortsettelsen bruke tid til å holde fokus og læringstrykk oppe slik at vi kan nå målene om stigning i antall grunnskolepoeng. Det satses blant annet på prosjektet "Bedre læringsmiljø"- og klasseledelse, som forhåpentligvis vil være en faktor som hjelper oss med å tilbedre resultater.

Gjennomføring

I plan for "Samordnet innsats overfor ungdom i alderen 16-23 år", vises det til utfordringer og tiltak for å få flere inn i - og gjennom - videregående opplæring. Det vises til at det settes i gang prosesser tidlig i ungdomsskolen i forbindelse med overgangen til videregående skole. Blant annet får elevene, gjennom faget Utdanningsvalg, hospitere på flere linjer ved videregående skole. Det er også etablert et kommunalt samarbeid med Karrieresenteret i Nord-Trøndelag for å heve rådgiveres kompetanse i henhold til utdanningsvalg og bransjekunnskap. Det er etablert rutiner rundt elever som søker på særskilt grunnlag, og disse oppleves som gode både av ungdomsskolene og videregående skole. Imidlertid vises det til at det er et stort antall elever som ikke søkes inn på særskilt grunnlag, som burde hatt en melding med seg. Det må jobbes med enda bedre rutiner i forhold til disse elevene. Det er viktig at informasjon om arbeidet som er utført i ungdomsskolen gis til videregående skole. Det vises også til at PPT og skolene må finne gode samarbeidsrutiner som gjør at PPT kommer inn tidligst mulig, samt at PPT fra både kommune og fylkeskommune deltar på samarbeidsmøtene rundt overgangen, og at de to PP-tjenestene samarbeider tettere.

Det må også jobbes med gode rutiner for minoritetsspråklige elever. Her kan det komme lovendringer som følge av NOU som er ute på høring om flerspråklige barn og unge i opplæringssystemet.

Basisteam er et tverrfaglig sammensatt team for miljøarbeid med utsatte elever i ungdomsskolealder. Teamet skal ivareta elever som er ekstra utsatte for å falle igjennom. Basisteam skal delta i overgangsmøtene mellom barneskole og ungdomsskole for å kunne begynne arbeidet med elevene så tidlig som mulig i ungdomsskoleløpet.

Høsten 2010 skal en gruppe elever på 8. trinn ved Vuku oppveksenter være med på en forsøksordning for det nye valgfaget "Arbeidslivsfag". Elevene som tar dette faget skal lære begreper og arbeidsmetoder innenfor yrkesfagene i videregående skole, tilpasset ungdomsskoletrinnets nivå. Vuku er en av seks skoler i Nord-Trøndelag som deltar i forsøket i regi av Utdanningsdirektoratet. Det må være et mål å få til dette valgfaget på permanent basis i begge ungdomsskolene våre.

I tillegg vil det arbeides som gjøres for å forbedre de grunnleggende ferdighetene gjennom hele grunnskoletiden være et vesentlig bidrag for å få elever til å lykkes på skolen, og dermed ønske og klare seg videre skolegang etter endt grunnskole.

System for oppfølging (internkontroll)

Det arbeides med felles prosedyrer for oppfølging av internkontroll. Noen prosedyrer er lagt inn i Kvalitetsloven - andre er under arbeid.

Kommende skoleår vil det fokuseres spesielt på oppfølging av elevenes rettigheter etter Opplæringslovens § 9a. Dette er elevenes ”arbeidsmiljølov”. Ordlyden i denne er at ”alle elever i grunnskolar og videregående skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring”. Skolenes ordensreglement vil gjennomgås, og en gruppe vil vurdere hvorvidt kommunen bør ha et felles ordensreglement. I tillegg skal alle skolene ha en plan for det forebyggende arbeidet. Kommunen skal utarbeide rutiner for oppfølging ved mistanke eller kunnskap om mobbing eller andre krenkende ord eller handlinger. I tillegg arbeides det med godkjenninger i forhold til forskrift om miljørettet helsevern. Rutiner for elevers og foreldres deltakelse i samarbeidsutvalg og skolemiljøutvalg vil også gjennomgås og innarbeides.

Sammenheng

Alle elever har i følge opplæringsloven rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. Det er viktig at elevene trives i skolen. I tillegg har forskning vist at læringsmiljøet har en vesentlig betydning for elevenes læringsutbytte. I begrepet læringsmiljø ligger de miljømessige faktorene i skolen som har innflytelse på elevenes sosiale og faglige læring, samt elevens generelle situasjon i skolehverdagen. Alle ansatte i skolen har ansvar for å utvikle og opprettholde et læringsmiljø på klasse- og skolenivå som realiserer den enkelte elevs potensial for læring og utvikling. Etter hvert har vi mye forskningsbasert kunnskap som sier noe om hva som øker sannsynligheten for ønskede resultater. Det vil være vesentlig for kommunen å benytte denne kunnskapen.

Ut fra dette er det satt i gang en omfattende satsing på **læringsmiljø i skoler og barnehager** i kommunen. Carolyn Webster Strattons ”De utrolige årene”, er en forebyggings- og behandlingstilnærming for barn med atferdsproblemer i alderen 0 – 12 år, og består av ulike programmer rettet mot foreldre, barn og ansatte i barnehage og skole/sfo. De utrolige årenes programmer bygger på bred internasjonal og evidensbasert forskning, og er av Helsedirektoratet anbefalt som tilnærming ved forebygging og behandling av barn og unge med atferdsproblemer. Skole- og barnehageprogrammene implementeres i alle barnehager og skoler i kommunen, og foreldreprogrammet kjøres vår og høst.

I en rykende fersk melding til Stortinget, Meld. St. 19 ”Tid til læring – oppfølging av Tidsbrukutvalgets rapport”, vises det til en undersøkelse gjennomført i 2009. Her oppgir lærere at de bruker i gjennomsnitt 50 minutter per dag til utenomfaglige aktiviteter som å løse konflikter, holde ro og orden og starte opp planlagt aktivitet. **Tidsbrukutvalget**, et regjeringsoppnevnt utvalgt som har sett på tidsbruken i skolen, foreslår at etterutdanning i klasseledelse vil være et av de mest egnede virkemidlene for å lykkes med effektiv utnyttelse av skoletimene, og derved øke elevenes konsentrasjon og læringsresultater. Det vises til at etterutdanningen med fordel kan gjennomføres i skolen, på skolens egen arena og i samarbeid med forskningsbaserte fagmiljøer. Ved Verdalsøra ungdomsskole og Vuku oppvekstsenter skal alle ansatte gjennom tre år få etterutdanning i klasseledelse og relasjonskompetanse gjennom et omfattende program i regi Midt-norsk Kompetansesenter for atferd, som bygger på forskningsbasert kunnskap, blant annet ”De utrolige årene”. Prosjektet støttes økonomisk av Utdanningsdirektoratet.

I tillegg til dette, skal alle skolene ha en plan for hvordan de skal arbeide for et godt **psykososialt miljø**. Kommunen skal utarbeide rutiner som skal gjelde for alle ansatte i skolen ved mistanke eller kunnskap om at elever utsettes for mobbing eller andre krenkende ord eller handlinger. Skolens ordensreglement skal gjennomgås, og det skal utarbeides rutiner for arbeid med ordensreglement. Dette er et viktig virkemiddel i det forebyggende arbeidet. Det arbeides også med felles rutiner for ungdomsskolene for oppfølging av fravær. I tillegg til det psykososiale miljøet vil det også fokuseres på **det fysiske miljøet** gjennom søknad om godkjenning etter forskrift om miljørettet helsevern. Det å satse på læringsmiljø, vil være et viktig bidrag for å fremme helse, trivsel og læring, men ikke nok. Resultater på de nasjonale prøvene viser at vi har en jobb å gjøre, særlig i forhold til å løfte de svakeste elevene. Lesing er en av de grunnleggende ferdighetene, og grunnsteinen for læring gjennom skoleløpet. Det vil kommende skoleår settes i gang et **etterutdanningskurs i begynnende lese- og skriveopplæring** med fokus på forebygging og avhjelping av lese- og skrivevansker i samarbeid med Levanger kommune. Kompetansemiljø vil være Høgskolen i Nord-Trøndelag og Lesesenteret i Stavanger, i tillegg til egne lokale krefter. Kommunen har også mottatt midler til et kurs i ”den andre leseopplæringen” for lærere fra 5. – 10 trinn, og et etterutdanningstilbud vil bli utviklet i løpet av kommende skoleår. Forskning viser også at vurdering for læring – det at elevene får tilbakemelding på hva de skal gjøre for å utvikle seg videre - har betydning for elevenes læringsresultater. Dette er et tema det har vært fokusert på inneværende skoleår, og som vi vil løfte også i skoleåret som kommer. Elever med svake resultater på kartleggingsprøver skal følges opp, og det skal dokumenteres hvordan dette gjøres. Lesekurs og matematikkurs kan være en måte å følge opp disse elevene på. Det å bidra til **bedre læringsresultater i grunnskolen**, vil også bidra til økt gjennomføring i videregående skole. Verdal kommune har også et ønske om å tilby et ungdomstrinn som er mer praktisk rettet og som ivaretar den enkelte elevs behov. Som en av seks skoler i Nord-Trøndelag er Vuku oppvekstsenter med i utprøvingen av et nytt valgfag i ungdomsskolen – **Arbeidslivsfaget**. Dette faget er et alternativ til språklig fordypning og andre fremmedspråk, og skal bygge på de yrkesfaglige studieretningene i videregående tilpasset ungdomstrinnets nivå. Det er et mål at begge ungdomsskolene skal få dette faget. I tillegg er Basisteam opprettet for å komme tidlig inn med miljøarbeid i forhold til risikoutsatte ungdomsskoleelever. De iverksetter tiltak både opp mot hjemmet, skolen og fritiden.

Det er et omfattende arbeid som gjennomføres i skolene i Verdal, og en rapport som dette kan ikke omfatte alt. Flere tiltak vil synliggjøres i Kommunedelplan oppvekst som er under utarbeiding. Som denne oppsummeringen viser, er **klasseledelse, læringsmiljø og lesing** grunnsteiner for arbeidet i skolen og dermed prioritert som felles satsinger som en oppfølging av resultatene vi viser til i denne rapporten. Verdal kommune bruker forholdsvis store ressurser til spesialundervisning. Gjennom blant annet disse satsingene, vil vi bidra til at flere får bedre tilpasset opplæring og at omfanget av spesialundervisning reduseres.

Verdal kommune

Sakspapir

Legetjenesten i Verdal. Ny organisering

Saksbehandler: Tone S. Haugan	Arkivref: 2007/10053 - /G21
E-post: tone.haugan@verdal.kommune.no	
Tlf.: 74048572	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Driftskomiteen i Verdal	18.08.2010	48/10
Verdal formannskap		
Verdal kommunestyre		

Rådmannens innstilling:

1. Kommunestyrets vedtak i sak 118/07 vedr. plan for legetjenesten fastholdes. Legesentrene i Verdal privatiseres innen 1.5.2011. J.fr k.sak 52/10.
2. Formannskapet får fullmakt til å foreta seksjonering og evt. salg av legelokalene på Stekke og Verdal legesenter.
3. Det opptas forhandlinger med ett eller flere av legesentrene for etablering av et utekontor i Vuku minimum 2 dager i uka.

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Historikk

Legetjenesten i kommunen har vært i endring over lengre tid. Fram til 1976 ble helsetjenesten ledet av en distriktslege som var statlig finansiert. Distriktslegen sammen med 2 privatpraktiserende leger sto for kommunens samlede legetjeneste. Distriktslegen hadde ansvar for betydelige offentlige helseoppgaver noe som førte til at det i 1976 ble etablert en ny stilling som distriktslege 2.

Verdal legesenter ble åpnet januar 1975 som et integrert helsesenter med legetjeneste, helsestasjon, fysioterapi og sosialkontor. Etableringen ble i sin tid sett på som banebrytende for organisering av helsetjenesten i en kommune. I legesentret var det på det meste 7 praktiserende leger. Legene var i perioden 1975-1984 privatpraktiserende leger. Senteret har i dag 3 leger + turnuslege.

Fra 1984 ble legene etter eget ønske kommunalt ansatt. På dette tidspunktet var det noenlunde likeverdig økonomi for legene om de var privatpraktiserende eller kommunalt ansatt. Denne likeverdighet ble etter hvert kraftig forrykket til fordel for privat praksis, noe som raskt førte til rekrutteringsproblemer for kommunen.

Med 7 leger på Verdal legesenter ble det etter hvert kapasitetsproblemer som avstedkom en politisk diskusjon omkring etablering av et nytt legesenter i sentrumssonen Vinne-Ørmelen.

Nytt Ørmelen legesenter ble åpnet i 1993 med 2 leger. Senteret var organisert som et privat legesenter der legene hadde bl. a arbeidsgiver og personalansvar for hjelpepersonellet. Senteret har i dag 3 leger.

I forbindelse med bygginga av Vuku bo- og helsetun ble det også planlagt et legesenter. Fra åpninga av senteret i 1987 ble legesenteret betjent av ca 1,5 legestilling. Senteret har i dag 2 legehjemler.

Stekke legesenter ble åpnet i 2001 med 2 legehjemler. Senteret har i dag 3 legehjemler + turnuslege.

Avtaler:

Forholdet mellom kommunene og legene er regulert i en egen avtale, ASA 4310, som er en rammeavtale mellom KS og den Norske legeförening om allmennpraksis i fastlegeordningen i kommunene. I del 1 punkt 2 slår denne avtale fast følgende: *"I sin kurative virksomhet er legen selvstendig næringsdrivende. Avtalen er ikke til hinder for at leger kan organisere sin virksomhet i ulike selskapsformer. Dette er kommunen uvedkommende....."* I dette ligger at legene selv kan bestemme hvor de utøver sin praksis.

I tillegg til denne rammeavtalen skal det inngås en individuell og personlig avtale mellom kommunen og den enkelte lege i samsvar med mønsteravtalen. Det er denne avtale som regulerer kommunens utgifter med hensyn til kontor, utstyr, hjelpepersonell mv.

Ved innføring av fastlegeordningen i 2001 inngikk Verdal kommune avtale med legene om en økonomisk modell som skulle gjøre det lettere å rekruttere leger. Kommunen hadde på det tidspunktet store rekrutteringsutfordringer. Denne modellen er kalt "hybridmodellen" og den går ut over den grunnavtale som ligger i rammeavtalen mellom KS og legeföreningen.

Hybridmodellen går ut på at kommunen dekker alle utgifter ved sentrene til hjelpepersonell, medisinske forbruksvarer, inventar/utstyr og husleie. Basistilskuddet som ytes av NAV pr pasient går tilbake til kommunen. . Kommunen har arbeidsgiveransvaret for hjelpepersonellet, mens legene har arbeidslederansvaret. Legene beholder alle sine takstrefusjoner som inntekt, men innbetaler pasientenes egenandeler for medisiner og medisinsk forbruksmaterieell til kommunen. Fra 01.01.03 fikk alle legesentrene, også Ørmelen legesenter ut fra likhetsprinsippet, avtale om samme økonomiske modell.

Hybridmodellen gir en betydelig merkostnad for kommunen, da basisgodtgjørelsen på ingen måte dekker alle utgifter til drift av legesentrene. Modellen er i tillegg administrativt krevende og ingen god modell for oppfølging og utvikling av personellet

ved legesentrene. Modellen har videre ikke i seg de insitamenter som trengs for videreutvikling og modernisering av dagens legetjeneneste da leder – og økonomiansvaret for drift av sentrene er delt og delvis fragmentert.

Disse avtalene mellom legene og kommunen har en varighet på minst 4 år og deretter minst 1 års oppsigelse. Med bakgrunn i kommunestyrets vedtak i sak vedrørende plan for legetjenesten 10.12.07, ble alle avtalene med legene oppsagt desember 2009, med tanke på gjennomføring av ny organisering fra 01.01.11.

Plan for legetjenesten - politiske behandlinger:

- Kommunestyrets møte 10.12.07, som sak 118/07, der det ble fattet slikt vedtak:

1. *For å sikre et godt og stabilt fastlegetilbud ønsker Verdal kommune robuste legesentre som gir mulighet til faglig utvikling og effektiv bruk av ressurser. Dette gjøres på følgende måte:*
  - *Stekke legesenter bygges ut til å kunne ta 5 leger*
  - *Ørmelen legesenter justeres til å kunne ta 4 leger*
  - *Verdal legesenter justeres til å kunne ta 5 leger*
  - *I Vuku er det faste kontordager minimum 2 dager i uka med fast betjening fra ett av legesentrene i sentrum*
2. *Så snart det praktisk lar seg gjøre, endres driftsformen på legesentrene slik at den enkelte lege selv har ansvaret for lokaler, investeringer i utstyr og teknologi samt tilsetter og lønner øvrige helsepersonell.*
3. *Brukerundersøkelse av fastlegeordningen gjennomføres innen mars 08.*

- Kommunestyrets møte 26.01.09, som sak 3/09, der det ble fattet slikt vedtak:

1. *Vuku Legesenter har en forhistorie gjennom lengre tid preget av ustabil legedekning, kostbare vikarløsninger og gjentatte kommunale forsøk på å holde senteret bemannet med to leger.*
2. *Som 2-legesenter er Vuku Legesenter sårbart på en rekke områder og oppfattes som mindre attraktivt enn tilgjengelige alternativer for arbeidssøkende leger.*
3. *Verdal kommunestyre vil likevel bemanne opp Vuku Legesenter til 2-legesenter. Dette også ut fra distriktpolitiske hensyn.*

Det har våren 2010 vært en rekke møter med legene og hjelpepersonalet på legesentrene for å kunne forberede en privatisering innen 01.01.11. I den prosessen har det kommet fram ulike innspill i det videre arbeidet. Dette gjelder bl.a ønske om utkjøp av lokaler på Stekke og Verdal legesenter. Ørmelen legesenter ønsker å fortsette sin praksis i dagens lokaler og å overta den husleieavtalen Verdal kommune har med AØ Eiendom Verdal AS.

Legene ved Vuku legesenter er meget tydelig på at et 2- legesenter er sårbart både med hensyn til å få økonomi i drifta og i forhold til kollegialt fravær ved ferieavvikling, sykdom m.v. Legene ved Verdal legesenter og Vuku legesenter er i dialog og vurderer et 5-legesenter + turnuslege for å kunne ha en forutsigbarhet og en robusthet som kan forenes med privat drift.

- **Med bakgrunn i ovennevnte, ble sak 52/10 fremmet i kommunestyret 21.06.10 som fattet slikt vedtak:**

1. *Formannskapet får fullmakt til å foreta evt. salg av Stekke legesenter.*
2. *Formannskapet bestiller en ny sak vedrørende legesentrene i Verdal kommune.*
3. *Legesentrene i Verdal kommune privatiseres senest innen 01.05.2011, noe som betyr at alle avtaler i forbindelse med privatiseringsprosess skal være ferdig forhandlet senest 01.10.2010.*

Dimensjonering.

En fastlegehjemmel regnes ut fra et pasientgrunnlag på 1500 pr. liste dvs. 300 pr. dag. Med hensyn til dagens folketall 14200 og 11 fastlegehjemler, må hver fastlege ha i snitt 1290 pasienter på egen liste for at alle innbyggerne skal kunne ha fastlege i Verdal kommune. Legene har i dag, av ulike årsaker, listestørrelse fra 900 – 1600 pasienter. Enkelte leger har offentlige legeoppgaver og har slik lavere listestørrelse. Det er i dag kun ledig listekapasitet på ca 100 plasser i Vuku.

Verdal kommune har i dag en ”lekkasje” av netto ca 750 pasienter som har valgt fastlege i andre kommuner og som kommunen må betale refusjon for. Refusjon utgjør ca 300.000 kr pr. år. Fulle lister for legene i sentrum har medført at utviklingen de siste åra viser en økende tendens i denne retning. Erfaring fra andre kommuner viser at en omlegging av legesentrene mot privat drift, ofte gir som effekt en øking i listestørrelsen for de eksisterende leger da listestørrelsene vil ha stor betydning for driftsgrunnlaget i legesentrene.

Kommunen kan i henhold til rammeavtalen tilplikte legene inntil 7, 5 time/uke til offentlige helse/legeoppgaver. Kommunen betaler ekstra for disse tjenestene etter egne takster. Ikke alle legene har i dag offentlige legeoppgaver, da omfanget av oppgaver ikke er stort nok. Det forventes at samhandlingsreformen skal medføre flere og større oppgaver lagt til kommunene. Det er i dag ingen klarhet i omfanget og gjennomføringstempo for samhandlingsreformen.

Oversikt over legesentrenes bemanning og offentlige oppgaver pr juli 2010.

Legesenter	Offentlige oppgaver
Verdal legesenter - 3250 pasienter 3 leger , listestørrelser 1000,1250,1000 1 turnuslege, 3 årsverk hjelpepersonell	7, 5 timer helsestasjon (turnuslege) 3 timer veiledning turnuslege 3 timer helsestasjon for ungdom
Stekke legesenter - 3900 pasienter 3 leger, listestørrelser 900, 1450, 1550 1 turnuslege , 3, 1 årsverk hjelpepersonell	5 timer tilsynslege Verdal fengsel 7,5 timer tilsynslege Ørmelen bo- og helsetun 7,5 timer helsestasjon 3 timer veiledning turnuslege
Ørmelen legesenter - 4300 pasienter 3 leger, listestørrelser 1250, 1600, 1450 3,3 årsverk hjelpepersonell	Tilsynslege Verdal bo- og helsetun 7,5 timer
Vuku legesenter - 2400 pasienter 2 leger, listestørrelser 1200, 1200 2, 2 årsverk hjelpepersonell	Tilsynslege Verdal bo- og helsetun 7,5 timer. (Oppsagt av legen) Bistand til helsestasjon fra hjelpepersonell 1 dg/uke

Tilsynslegefunksjonen er knyttet til personer som bor i en sykeheim. Det er ikke knyttet egen tilsynsfunksjon til personer i de kommunale omsorgsboliger som Stekke, Vuku m.v. Nødvendig legetjeneste ved omsorgsboligene dekkes gjennom fastlegeordningen på ordinær måte.

Økonomi

For å sikre god legedekning har det over tid vært nødvendig med ekstra økonomiske tilretteleggingstiltak i store deler av kommune - Norge. Sykehusjenesten og forskning har i stor grad hatt større tiltrekkingskraft på legene, enn stillinger i kommunehelsetjenesten. Stor økning i utdanningskapasiteten av leger både innen og utenlands er i ferd med å endre dette bildet. En meget god legevaksordning i regionen er også med på å bedre rekrutteringssituasjonen for deltagerkommunene.

Hybridmodellen slik den framstår i dag er økonomisk god for legene, og tilsvarende kostnadskrevende for kommunen. En oversikt over dagens driftskostnader av legesentrene med stipulert kostnad for husleie mv. viser at en overgang til privat drift i henhold til rammeavtalen mellom legeföreningen og KS, kan gi en kommunal besparelse på netto ca 1,5 – 2 millioner kroner pr. år. Om denne besparelsen skal komme som en direkte merutgift for legene vil avhenge av hvordan legene vil organisere sin private drift med hensyn til bemanning, lokaler, listestørrelser, ny teknologi m.v. Dagens driftsmodell over mange år har ikke gitt særlige insitamenter til kostnadseffektivisering av driften, så det må forventes at det her kan ligge et uutnyttet potensial.

Hjelpepersonell:

Hjelpepersonellet ved legesentrene er i dag kommunalt ansatte. Dette betyr at kommunen som arbeidsgiver har forpliktelser til å ivareta arbeidstakerne i henhold til avtaleverket.

Ved overgang til private legesentra vil hjelpepersonalet bli ansatt ved det enkelte legesenter etter en ansettelsesprosess ved hvert legesenter. Etter avtale med fagforeningene er denne prosessen ikke definert som virksomhetsoverdragelse, så arbeidstakerne har ingen rettigheter til å kreve stilling på det enkelte legesenter. Den videre prosess blir da at stillingene som hjelpepersonell ved legesentrene blir besatt gjennom en ansettelsesprosess ved hvert enkelt legesenter. Denne prosessen styres av legene selv.

For de av dagens hjelpepersonell som ikke får, eller ikke ønsker videre jobb ved legesentrene, har kommunen ansvar for å gi et relevant jobbtilbud i kommunen.

Vurdering:

For å optimalisere fastlegeordningen, ikke minst med tanke på samhandlingsreformens intensjoner, er det viktig å ha en legetjeneste som er faglig og bemanningsmessig robust. I en kommune på Verdals størrelse er det mulig å etablere legesentre med flere leger som vil kunne utfylle hverandre med hensyn til kompetanse og kapasitet. Kollegial fraværdekning vil også være enklere når det av ulike årsaker er behov for det. For pasienten vil dette føles trygt når en i tillegg til hjelpen fra sin egen fastlege, vil ha hele legesentret i en backup – funksjon. Dette er god og helt nødvendig kvalitetssikring for en legetjeneste som i stadig større grad skal operere i et rettighetssamfunn.

Samhandlingsreformen vil i framtida kreve større innsats av kommunene opp mot 1. linjenivået i helsetjenesten. Det er mange uavklarte spørsmål i dette sakskomplekset, og det er på ingen måte avklart hvordan dette vil påvirke kommunens helsetjeneste. Det eneste som synes klart er at 1. linjetjenesten får større oppgaver og ansvar.

Kommunens legetjeneste blir helt klart sentral i utvikling av en utvidet lokal helsetjeneste. Gjennom den organisatoriske endringen vi nå gjør med legesentrene, vil vår kommune være organisert i samsvar med standard rammeavtale mellom KS og legeföreningen. Dette vil være av stor betydning når vi skal gå inn i utvidet samarbeid med helseforetaket og andre kommuner.

Det har våren 2010 vært en rekke forhandlingsmøter med legene og hjelpepersonalet på legesentrene for å kunne forberede en privatisering av legesentrene som vedtatt av kommunestyret innen 01.01.11. I denne prosessen har det kommet fram ulike innspill som nå vurderes som del av forhandlingene mellom kommunen og legene. Dette gjelder bl.a:

- Utkjøp av lokaler Stekke legesenter og Verdal legesenter
- Overtagelse av leiekontrakt for Ørmelen legesenter
- Sammenslåing av Verdal og Vuku legesenter til et 5 legesenter + turnuslege
- Disponering av hjelpepersonale.

I henhold til kommunestyrets vedtak 26.01.09 har rådmannen tatt opp spørsmålet om å fortsette med et 2-legesenter i Vuku som et privat legesenter. Legene i Vuku gir uttrykk for at dette ikke er ønskelig fra deres side, og at de ønsker å etablere seg som del av et større fagmiljø ved Verdal legesenter. Spørsmålet da blir om det er mulig å etablere et utekontor i Vuku for ett legesenter i sentrum. En slik ordning er etablert i Beitstad i Steinkjer kommune med utgangspunkt i Høvdinggården legesenter. Her må det forhandles særskilt med det legekantor som er aktuelt, og det er da en klar forutsetning at kommunen må dekke alle merkostnader som vil følge med for å etablere et utekontor. En videre forutsetning må være at praktiserende lege i Vuku må ha hovedtyngden av sine pasienter fra øvre Verdal. Steinkjer kommune sitt tilskott til Høvdingegården legesenter utgjør ca 400.000 kroner pr. år.

I det arbeidet som nå gjenstår før legesentrene er private innen 01.05.11, er det viktig at alle legesentrene behandles likt og at ansvar og kostnadsfordeling er entydig. Standard rammeavtale mellom KS og legeföreningen må legges til grunn, og tjenester ut over dette fra legesentrene må kjøpes på ordinær måte etter de takster som til enhver tid gjelder.

Verdal kommune

Sakspapir

Søknad om medlemskap i Norsk nettverk av helse- og miljøkommuner

Saksbehandler: Turid Krizak	Arkivref: 2010/6540 - /
E-post: turid.krizak@verdal.kommune.no	
Tlf.: 74048617	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Driftskomiteen i Verdal	18.08.2010	49/10
Verdal formannskap		
Verdal kommunestyre		

Rådmannens innstilling:

1. Verdal kommune søker om medlemskap i Norsk nettverk av helse og miljøkommuner.
2. Verdal kommune arbeider videre for å etablere et felles medlemskap i Norsk nettverk av helse- og miljøkommuner med Verdal/Levanger i kraft av Innherred Samkommune.

Vedlegg:

1. Målsettinger for Norsk nettverk av helse- og miljøkommuner.
2. Kriterier for medlemskap.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Folkehelsearbeid – et verktøy for bærekraftig samfunnsutvikling. Stortingsmelding nr. 16 (2003-2004), Resept for et sunnere Norge, og Stortingsmelding nr. 47, Samhandlingsreformen (2008-2009), setter fokus på at dagens situasjon, med stort trykk på behandling av sykdom og senkomplikasjoner, ikke er bærekraftig for framtiden. Vi må derfor ”forebygge mer for å reparere mindre”. God helse i befolkningen er et mål i seg selv, holder flere folk i arbeidslivet, og gir samtidig redusert belastning på helse- og velferdstjenester. En økt satsning på folkehelse og miljøarbeid er derfor viktig og riktig både av etiske og økonomiske hensyn.

Folkehelsearbeid er definert som samfunnets totale innsats for å opprettholde, bedre, og fremme folkehelsen. I dette ligger også nødvendigheten av å styrke verdier som gir enkeltindivider og grupper muligheter for ansvar, delaktighet, solidaritet, mestring og kontroll over eget liv og situasjon. Påvirkningsfaktorer for helse befinner seg på alle

forvaltningsnivåer, ikke minst i kommunene, noe som understreker betydningen av et bredt og tverrsektorielt folkehelsearbeid.

Ny kommunerolle. Statlige myndigheter har utøvd et sterkt påtrykk mot å styrke folkehelsearbeidet i Norge, og varsler at kommunene vil få en nøkkelrolle i folkehelsearbeidet. Kommunens ansvar for lokalt folkehelsearbeid er per i dag nedfelt kommunehelsetjenestelovens § 1-2 og § 1-4. Ny Plan og bygningslov, jf. Ot.prp nr 32 (2007-2008), Om lov om planlegging og byggesaksbehandling, fastsetter at folkehelse skal være et hovedhensyn i all kommuneplanlegging, herunder arbeidet for en jevnere sosial fordeling av faktorer som påvirker helse. Den pågående revideringen av kommunehelsetjenesteloven ser ut til å munne ut i to nye lover; Helse og omsorgsloven og folkehelseloven. Dette vil bidra til å synliggjøre og ansvarliggjøre kommunenes rolle i folkehelsearbeidet i langt sterkere grad enn i dag.

Folkehelsearbeid i Levanger og Verdal. Levanger og Verdal kommuner har vedtatt en felles kommuneplan, der folkehelse er et vedtatt satsningsområde i planens samfunnsdel. Målsetningen er ”en aktiv befolkning med god helse”. I forlengelse av denne satsningen har både Levanger og Verdal nylig inngått parterskapsavtaler med Nord-Trøndelag fylkeskommune, der kommunene forpliktes til en bred og tydelig forankret innsats innen lokalt folkehelsearbeid. I tillegg konkretiserer ISK 3-søknaden en satsning på ”Felles helse”, innbefattet felles kommuneoverlege og felles prosess/utvikling med hensyn til implementering av Samhandlingsreformen.

Både Levanger og Verdal har et stort behov for utvikling og kunnskapsbygging innen folkehelsefeltet. Kommunene har imidlertid et sterkt potensial til å markere seg som fyrtårn og foregangskommuner i tilknytning til lokalt folkehelsearbeid. Blant annet er Levanger Kommune en internasjonal og nasjonal foregangskommune innen Kultur-Helse, mens Verdal er ressurskommune for Universell utforming. Begge kommuner har nærhet til HUNT-miljøet, noe som kan bidra til å sette Levanger og Verdal på kartet med hensyn til kunnskapsbasert folkehelsearbeid. Disse områdene er sentrale satsninger på nasjonalt og regionalt plan, og det påberegnes at gode prosjekter i stor utstrekning vil kunne eksternfinansieres.

Behovet for nettverk og kompetansebygging. Arbeidet med dagens og framtidens helse- og miljøutfordringer krever utradisjonelle arbeidsformer. Kommunene må angripe disse utfordringene med utgangspunkt i et tverretattlig helhetssyn, der mange aktører må finne sin rolle og sitt ansvar. Kommunene trenger imidlertid kunnskaper, metoder, trygghet og mot til å sette slike spørsmål på dagsorden. En vil derfor være avhengig av et nettverk eller kontakter som kan være diskusjonsparter og rådgiver når nye ideer eller prosjekter skal prøves ut.

Norsk nettverk av helse- og miljøkommuner. **Norsk nettverk av helse- og miljøkommuner er en del av WHO-prosjektet ”Healthy Cities”, som igjen er et ledd i WHO’s strategi ”Helse For Alle”. Nettverket har oppnådd høy status i nasjonal sammenheng, og har vært en sentral bidragsyter i forhold til kunnskapsbygging og utvikling innen folkehelsefeltet. Norsk nettverk av helse- og miljøkommuner består per i dag av 16 kommuner og 3 fylkeskommuner. Nettverket er opptatt av at medlemskommunene skal gi sitt bidrag til en mer bærekraftig utvikling. Gjennom mobilisering av innbyggere, samarbeid på tvers av organisatoriske skillelinjer og kontakt med et internasjonalt miljø, ønsker nettverket å bidra med holdninger, impulser og erfaringer som vil gi drahjelp til utvikling av det kommunale**

folkehelsearbeidet. Kriteriene for medlemskap er en politisk forankret viljeserklæring som forplikter at medlemskommunens gir sin tilslutning til nettverkets hovedmålsettinger (se vedlegg 1), og klart gir uttrykk for at man ønsker å samarbeide med andre motiverte kommuner. Se vedlegg 2 for fullstendig oversikt over kriterier for medlemskap. Medlemmene betaler en årlig medlemskontingent til nettverket tilsvarende kr 1,34 pr innbygger.

Vurdering:

Medlemskap i Norsk nettverk av helse- og miljøkommuner vil stå for en betraktelig forsterkning av et bredt og tverrsektorielt folkehelsearbeid i Levanger og Verdal kommuner. I tillegg til åpenlyse fordeler med tanke på nettverk, kompetansebygging og utviklingsarbeid, vil et medlemskap også gi positive signaleffekter i forhold til å støtte opp under visjonen om "livskvalitet og vekst" som er vedtatt i Verdal og Levangers felles kommuneplan. Et medlemskap vil også styrke kommunene med tanke på søknader om eksternfinansiering av folkehelse relaterte prosjekter.

Per i dag er ingen kommuner i Nord-Trøndelag medlem av nettverket. Levanger og Verdal kommuner har dermed en unik mulighet til å være først ut. I første omgang må Levanger og Verdal søke om separate medlemskap, men på sikt kan det være aktuelt å drøfte et felles medlemskap gjennom Innherred Samkommune. Det vil være svært fordelaktig å vedta et eventuelt medlemskap i forkant av den årlige nettverkssamlingen til Norsk nettverk av helse- og miljøkommuner som arrangeres i forbindelse med den nasjonale plan- og folkehelsekonferansen MOT 2015 i Østfold 22-23 september 2010. I tillegg til muligheter for deltakelse på nettverkssamlingen, vil markering av medlemskapene også bidra til nasjonal og regional positiv oppmerksomhet rettet mot kommunene.

Verdal kommune
Sakspapir

Plan for 2. halvår 2010 for Driftskomiteen

Saksbehandler: Inger Storstad	Arkivref: 2006/317 - /033
E-post: inger.storstad@verdal.kommune.no	
Tlf.: 74048272	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Driftskomiteen i Verdal	18.08.2010	50/10

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Forslag til plan for 2. halvår 2010 for Driftskomiteen vedtas.
2. Administrasjonen får fullmakt til å foreta eventuelle nødvendige justeringer/endringer.

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Forslag til plan for 2. halvår 2010 for Driftskomiteen vil bli lagt fram i møtet. Driftskomiteens medlemmer oppfordres til å tenke over hva de ønsker av aktiviteter og komme med innspill til planen i møtet.